

szerrel, új fegyverzetben, új alakban. Modern ebben a katholicizmusban nem a tartalom, hanem a ruha, az öltözet, a megjelenési alak, a mely valóban tetszetős, újszerű, tehát modern. Prohászka modernizmusa e szerint nem a legújabb pápai encyklika által oly élesen elítélt modernizmus, mely dogmák modernizálását sürgeti a katholicizmusban. Prohászka a katholicus eszmék és törekvéseknek csak a kezelését, hirdetését, propagálását kívánja modernizálni.

A füzetben kilencz rövid beszéd olvasható, abban a szellemenben, mely a fenti közleményekben megnyilatkozik. E beszédek: Modern apostolság. Öntudatos vallásosság. A művelt katholicus hitbeli s erkölcsi eredője. A kultura sajátos értékei. Munka és vallás. Tudományos kérdések. Egyházas érzületünk. Ethikai reformtörekvések. Klerus — laikus.

Eszméltető, termékenyítő és tanulságos dolgok; olvasásra és gondolkozásra méltók.

Vasadi Balogh György: Való és kigondolt történetek. Mezőtúr, 1907. 107 lap, ára füzve 2 korona, megrendelhető a szerzőnél Mezőtúron.

A fiatal szerző a mezőtúri ref. főgimnázium tanára, a ki, úgy látszik, lelke termésének első zsengejét mutatja be e csinos kiállítású füzetben. Komoly és szórakoztató elem egyesül e történetekben, melyek két részre oszlanak. Az első rész Bocskay István működését ismerteti, a második részben „kigondolt történetek” czim alatt öt kisebb elbeszélés és két költemény olvasható.

„Bocskay és a bécsi béke” czimű való történet Bocskay működését és a bécsi békét ismerteti. Rövid, de korhű és élénk történeti előadásában a tanulmány mellett van jellemző erő és írói hivatottság.

A kigondolt történetek között legtöbbet ér „A gályarab”. Azt beszéli el, hogy Orosz Máté bényi prédikátort boldog családi köréből, hazafias és buzgó református papi működéséből hogy hurczoltatja az eperjesi börtönbe és hogy ítelteti gályaraságra a hiéna Caraffa, de hosszas szenvedés után hogy kerül haza boldog családjá és gyülekezete körébe a hőselkű, hithű prédikátor. A többi történetek inkább csak rövid, de színes rajzok, a melyekből fel-felcsillan egy-egy röpke eszme. A versekben („Kurucz búcsú”, „Hét esztendő után”) van hangulat és eléggé formás az alak.
